

۱۰۰ روزگی وزارت فرهنگ دولت چهاردهم

انتظارات اهالی فرهنگ از ساکن خیابان کمال الملک

در این فضا احساس می‌شود اما چشم اهالی فرهنگ و هنر همچنان به طبقه چهارم این ساختمان قدیمی است. آنها هر دستور تازه و اقدامات مدیران مربوطه را با دقت رصد می‌کنند تا نشانه‌هایی برای امید و ایجاد انگیزه برای بازگشت به صحنه بیابند. باید منتظر ماند

در این فضا احساس می‌شود اما چشم اهالی فرهنگ و هنر همچنان به طبقه چهارم این ساختمان قدیمی است. آنها هر دستور تازه و اقدامات مدیران مربوطه را با دقت رصد می‌کنند تا نشانه‌هایی برای امید و ایجاد انگیزه برای بازگشت به صحنه بیابند. باید منتظر ماند

ان، آنقدر عمیق هست که ترمیم آن به عمریک دولت قد بدهد. در خوشبینانه‌ترین حالت هم کسی فکری را نمی‌کند که در مدت ۱۰۰ روز این فاصله به وفاق و همدلی وصل شود. با آمدن سید عباس صالحی به وزارت ارشاد و انتخاب معاونانش اگرچه بارقه‌های امید

هدایت این وزارتخانه را به دست بگیرد. آمد و شد اهالی فرهنگ و هنر به ساختمان قدیمی بهارستان کم‌رونق‌تر از قبل شده و فعالان این حوزه معتقد بودند که اوضاع فرهنگ و هنر شیب نزولی پیدا کرده است. شکاف ایجاد شده میان اهالی فرهنگ و هنر و مدیریت

حالا شمارگان روزهایی که سید عباس صالحی برای دومین بار به عنوان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به خیابان کمال الملک نقل مکان کرده به عدد ۱۰۰ رسیده است. پیش از آنکه عباس صالحی به عنوان وزیر فرهنگ دولت پزشکیان معرفی شود و سکان

برخی انتظارات اهالی کتاب در گفت‌وگو با محمدعلی جعفری

حذف نگاه‌های سلیقه‌ای و لزوم شفاف‌سازی

کتاب

شفاف‌سازی در حیطه ممیزی کتاب برای پرهیز از اعمال سلیقه‌های شخصی، حمایت از ناشران در بحث کاغذ و پیگیری پرونده تخلفات مرتبط با واردات کاغذ با ارز دولتی و ضرورت بازگشت دوباره صنوف فرهنگی در دولت چهاردهم هستند که برخی خواسته‌های اهالی نشر از متولیان فرهنگی در دولت چهاردهم هستند که نکاتی را درباره آنها، در گفت‌وگوی «ایران» با محمدعلی جعفری، مدیر انتشارات و کتابفروشی ثالث می‌خوانید.

انتصاب سیدعباس صالحی به عنوان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یکی از مهم‌ترین اتفاقاتی است که اهالی کتاب به آن نگاه مثبتی دارند، با این حال از آنجا که زمان جدایی از معارفه عبدالحسین کلانتری برای معاونت فرهنگی نمی‌گذرد به تدریج شاهد تغییرات مدیریتی در بخش‌های مختلف حوزه کتاب و نشر هستیم. محمدعلی جعفری با تأکید بر آن که نگاه اهالی فرهنگ و هنر به انتصاب وزیر فرهنگ و معاون فرهنگی او مثبت است به «ایران» گفت: «اغلب ما اهالی کتاب به نتایج ناشی از بازگشت دوباره سیدعباس صالحی به وزارت فرهنگ و انتصاب معاون فرهنگی ایشان امیدوارم هستیم؛ به خصوص که آقای صالحی پیش‌تر نشان داده‌اند علاقه‌مند بهبود وضعیت هستند». این ناشر کتابفروش با اشاره به برخی مشکلاتی که کتاب و اهالی اش طی چند سال گذشته با آن روبرو شده‌اند، ادامه داد: «عوض شدن دولت‌ها در حوزه فرهنگ و هنر با تغییرات زیادی همراه می‌شود، بحث من فقط تغییر افراد و مدیریت‌ها نیست، مسأله‌ای که به خصوص طی چند سال اخیر حواشی زیادی را ایجاد کرده، این است که در کنار این جابه‌جایی‌ها، سیاست‌های مدیریتی نیز تغییرات زیادی پیدا می‌کنند. قوانینی که من ناشر یا حتی دیگر اهالی فرهنگ با آنها مواجه هستیم باید ثابت بمانند!»

آن طور که جعفری هم تأکید دارد، حوزه

کتاب با توجه به شرایطی که طی سال‌های گذشته به آنها گرفتار شده نیازمند توجه ویژه‌ای است، او افزود: «همچنان مدیریت نهاد مهمی همچون اداره کتاب که کار ممیزی آثار را به عهده دارد در دست مدیران دولت قبل است. البته ما می‌دانیم که زمان چندانی از انتصاب آقای صالحی به وزارت فرهنگ نمی‌گذرد اما اینها توقعاتی است که از ایشان برای بهبود اوضاع داریم». جعفری ادامه داد: «متولیان فرهنگی باید با حمایت دولتی و تسهیل‌گری در پیشبرد امور، جان‌نثاری به عرصه کتاب بخشند. برخی تصمیم‌گیری‌های اشتباه در دوره قبل، ضربه بزرگی به حوزه کتاب زده است، در صورتی که اگر یک قانون شفاف بر حوزه کتاب حکمفرما شود، حتی تغییرات مدیریتی نیز در روند کار اخلاقی ایجاد نمی‌کند.»

این ناشر کتابفروش با تأکید دوباره بر ضرورت تدوین قانونی شفاف برای ممیزی آثار گفت: «نگاه‌های سلیقه‌ای و اعمال نظرهای شخصی در چند سال گذشته سبب حذف ناشران ضعیف‌تر شده که اغلب آنها به دلیل برخورد سلیقه‌ای مدیران فرهنگی بوده است. شاید عجیب باشد اما حتی در بررسی آثار، نگاه هر یک از کلمات هم عوض شده بود، ما در رابطه با کلماتی که پیش‌تر مشکلی در خصوص آنها نداشتیم هم با حذف و اصلاحیه‌های زیادی روبرو می‌شدیم.»

جعفری ادامه داد: «اعمال سلیقه‌های شخصی، هزینه‌های مالی زیادی به ناشر و صاحب اثر تمیل می‌کند. آن هم در شرایطی که در تألیف و ترجمه یک کتاب و روزی که برای انتشار آن در مؤسسات ناشر

طی می‌شود، هزینه و زحمات بسیاری صرف می‌شود. عجیب‌تر آن که این روند تنها برای کتاب‌های چاپ اولی رخ نداد، حتی کتاب‌هایی که پیش‌تر مجوز نشر گرفته و بارها بازنشر شده بودند هم با چنین موردی روبرو شدند.»

او در همین رابطه به ترجمه‌های از لیلی گلستان اشاره می‌کند، کتابی که بعد از ۲۰ مرتبه بازنشر، در دولت سیزدهم مانع انتشار دوباره آن می‌شوند؛ جعفری افزود: «اینجا اگر یک قانون شفاف در دست باشد که بر سرهای کتاب‌قادر به اعمال سلیقه شخصی نمی‌شوند. این مورد بسیار مهمی است که برای حل آن به همراهی و دلسوزی وزیر و معاون فرهنگی نیازمندیم. بعضی حرفیات و اصلاحاتی که در چند سال گذشته به کتاب‌ها وارد شدند عجیب بودند.»

جعفری یکی دیگر از درخواست‌های اهالی کتاب از متولیان فرهنگی را کمک به تجهیز مخازن کتابخانه‌های عمومی با کتاب‌های روز و از سویی براساس نیازسنجی مخاطبان عنوان کرد و گفت: «شما نگاهی به مخازن کتابخانه‌های عمومی و بعد هم فهرست کتاب‌هایی که در این چند سال از سوی معاونت فرهنگی برای کمک به تجهیز کتابخانه‌های عمومی خریداری شده ببیند، در اغلب این کتابخانه‌ها خبری از توجه به نیازسنجی مخاطبان نیست. این مورد دیگری است که امیدوارم با تمهیدات وزیر فرهنگ و معاون فرهنگی بهتر شود. مدیر انتشارات و کتابفروشی ثالث در بخش دیگری از گفته‌های خود به مشکلاتی که ناشران در بحث کاغذ با

دلسوزانه پیگیر مطالبات هنرمندان هستند به کار خود ادامه دهند و ریسک تغییر مدام افراد که تبعاتش مستقیماً متوجه هنرمندان بوده و هست، اتفاق نیفتد.

دلسوزانه پیگیر مطالبات هنرمندان هستند به کار خود ادامه دهند و ریسک تغییر مدام افراد که تبعاتش مستقیماً متوجه هنرمندان بوده و هست، اتفاق نیفتد.

دلسوزانه پیگیر مطالبات هنرمندان هستند به کار خود ادامه دهند و ریسک تغییر مدام افراد که تبعاتش مستقیماً متوجه هنرمندان بوده و هست، اتفاق نیفتد.

دلسوزانه پیگیر مطالبات هنرمندان هستند به کار خود ادامه دهند و ریسک تغییر مدام افراد که تبعاتش مستقیماً متوجه هنرمندان بوده و هست، اتفاق نیفتد.

دلسوزانه پیگیر مطالبات هنرمندان هستند به کار خود ادامه دهند و ریسک تغییر مدام افراد که تبعاتش مستقیماً متوجه هنرمندان بوده و هست، اتفاق نیفتد.

یک مترجم روسی با متن اصلی مطابقت داده است. وقتی چاپ دوم آن را گرفتیم و خواندم آن را بسیار زیبا و دلپذیر یافتیم. درباره آثار ادبی خود مان نیز همین طور است، آثار حافظ و سعیدی را ببینید که چقدر شیرین و زیبا هستند. آنجا که سعیدی گفته: **خبرت خراب‌تر کرد جراحی جدایی تو خیال آب روشن که به تشنگان نمای چه ارمانی آری که به دوستان فرستی چه از این به ارمانی که تو خویشان بیایی** یا حافظ که در یکی از غزلیاتش گفته: **تو همچو بباد بهاری گره‌کشی ما باش**

گفت‌وگوی «ایران» با هادی مرزبان

کمبود سالن و گرانی اجاره‌بها، بلای جان تئاتر کشور

کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد امیدوارم در آینده سیاست‌های مرکز هنرهای نمایشی برای رسیدگی به مسائل هنرمندان به گونه‌ای برنامه‌ریزی و مدیریت شود که با تغییر نقرات، ماه‌ها و گاهی چند سال زحمت یک گروه پایمال نشود، بنابراین برای رفع این مسائل نیاز است کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد. امیدوارم در این جابه‌جایی‌ها دیگر ماجرای خودی و غیرخودی وجود نداشته باشد.

کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد امیدوارم در آینده سیاست‌های مرکز هنرهای نمایشی برای رسیدگی به مسائل هنرمندان به گونه‌ای برنامه‌ریزی و مدیریت شود که با تغییر نقرات، ماه‌ها و گاهی چند سال زحمت یک گروه پایمال نشود، بنابراین برای رفع این مسائل نیاز است کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد. امیدوارم در این جابه‌جایی‌ها دیگر ماجرای خودی و غیرخودی وجود نداشته باشد.

کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد امیدوارم در آینده سیاست‌های مرکز هنرهای نمایشی برای رسیدگی به مسائل هنرمندان به گونه‌ای برنامه‌ریزی و مدیریت شود که با تغییر نقرات، ماه‌ها و گاهی چند سال زحمت یک گروه پایمال نشود، بنابراین برای رفع این مسائل نیاز است کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد. امیدوارم در این جابه‌جایی‌ها دیگر ماجرای خودی و غیرخودی وجود نداشته باشد.

کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد امیدوارم در آینده سیاست‌های مرکز هنرهای نمایشی برای رسیدگی به مسائل هنرمندان به گونه‌ای برنامه‌ریزی و مدیریت شود که با تغییر نقرات، ماه‌ها و گاهی چند سال زحمت یک گروه پایمال نشود، بنابراین برای رفع این مسائل نیاز است کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد. امیدوارم در این جابه‌جایی‌ها دیگر ماجرای خودی و غیرخودی وجود نداشته باشد.

کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد امیدوارم در آینده سیاست‌های مرکز هنرهای نمایشی برای رسیدگی به مسائل هنرمندان به گونه‌ای برنامه‌ریزی و مدیریت شود که با تغییر نقرات، ماه‌ها و گاهی چند سال زحمت یک گروه پایمال نشود، بنابراین برای رفع این مسائل نیاز است کار قائم به ذات باشد، نه قائم به فرد. امیدوارم در این جابه‌جایی‌ها دیگر ماجرای خودی و غیرخودی وجود نداشته باشد.

نمایش

تعمیل تعرفه‌های نجومی، غیرمعمول و دور از انتظار اجاره سالن‌های تئاتر در کشور، در کنار کمبود سالن و از سویی فرسودگی اکثر سالن‌ها، این روزها هنرمندان و فعالان عرصه نمایش را با مشکلات بسیاری روبرو کرده و کار به جایی رسیده که این مشکلات از چشم سرانجام‌افزای که ماجرای تخلفات آنان در حوزه کتاب‌های عمومی نرسیده است! او ادامه داد: «از طرفی هنوز مشخص نیست سرانجام افرادی که ماجرای تخلفات آنان در دولت قبل، در ارتباط با واردات کاغذ رسانه‌ای شد به کجا رسید؛ روزه‌روز هم کاغذ گران‌تر شده است. در زمینه بودجه و ارزی که برای واردات کاغذ در دولت قبل اختصاص پیدا کرده بود تخلفات بسیاری رخ داد، این هم مورد دیگری است که درخواست پیگیری و اعلام نتیجه‌اش را داریم. زمینه‌سازی برای حذف رانت‌هایی که در حوزه کاغذ رخ داده، مورد مهم دیگری است که برای حل آن باید چاره‌اندیشی شود.» جعفری تصریح کرد: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ابتدا برای حذف رانت و تخلف در حیطه‌هایی به خصوص بازار کاغذ و واردات آن بکوشند. بودجه حمایتی دولت نباید تنها به یکسری ناشران و افراد خاص اختصاص پیدا کند. نکته دیگری که توجه به آن نیز ضروری است بازگشت دوباره طرح‌های حمایتی است. در دولت آقای روحانی، شاهد اجرای یک طرح حمایتی با عنوان طرح‌های تخفیف فصلی کتابفروشی بودیم. هدف این طرح حمایت از کتابفروشان و مخاطبان بود اما در دولت قبل اجرای آن متوقف شد. متولیان دولت جدید باید این طرح‌ها را برگردانند تا رونقی به کار کتابفروشی‌ها بدهند.» او بخش پایانی سخنان خود را به ضرورت بهره‌مندی متولیان از تجربه و همراهی صنوف مختلف نشر اختصاص داده و گفت: «طی چند سال گذشته برخلاف تلاشی که آقای صالحی در دولت دوازدهم برای نقش آفرینی بیشتر صنوف نشر در فعالیت‌های مرتبط با حوزه کتاب، از جمله واردات کاغذ و برپایی نمایشگاه کتاب انجام داد، شاهد حذف حضور صنوف در تصمیم‌گیری‌ها بودیم. خواسته ما اهالی نشر آن است که در تصمیم‌گیری‌ها، دوباره از تجربه صنوف استفاده شود. مسؤلیت‌های حوزه نشر باید به عهده صنوف مختلف گذاشته شود.»

تعمیل تعرفه‌های نجومی، غیرمعمول و دور از انتظار اجاره سالن‌های تئاتر در کشور، در کنار کمبود سالن و از سویی فرسودگی اکثر سالن‌ها، این روزها هنرمندان و فعالان عرصه نمایش را با مشکلات بسیاری روبرو کرده و کار به جایی رسیده که این مشکلات از چشم سرانجام‌افزای که ماجرای تخلفات آنان در حوزه کتاب‌های عمومی نرسیده است! او ادامه داد: «از طرفی هنوز مشخص نیست سرانجام افرادی که ماجرای تخلفات آنان در دولت قبل، در ارتباط با واردات کاغذ رسانه‌ای شد به کجا رسید؛ روزه‌روز هم کاغذ گران‌تر شده است. در زمینه بودجه و ارزی که برای واردات کاغذ در دولت قبل اختصاص پیدا کرده بود تخلفات بسیاری رخ داد، این هم مورد دیگری است که درخواست پیگیری و اعلام نتیجه‌اش را داریم. زمینه‌سازی برای حذف رانت‌هایی که در حوزه کاغذ رخ داده، مورد مهم دیگری است که برای حل آن باید چاره‌اندیشی شود.» جعفری تصریح کرد: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ابتدا برای حذف رانت و تخلف در حیطه‌هایی به خصوص بازار کاغذ و واردات آن بکوشند. بودجه حمایتی دولت نباید تنها به یکسری ناشران و افراد خاص اختصاص پیدا کند. نکته دیگری که توجه به آن نیز ضروری است بازگشت دوباره طرح‌های حمایتی است. در دولت آقای روحانی، شاهد اجرای یک طرح حمایتی با عنوان طرح‌های تخفیف فصلی کتابفروشی بودیم. هدف این طرح حمایت از کتابفروشان و مخاطبان بود اما در دولت قبل اجرای آن متوقف شد. متولیان دولت جدید باید این طرح‌ها را برگردانند تا رونقی به کار کتابفروشی‌ها بدهند.» او بخش پایانی سخنان خود را به ضرورت بهره‌مندی متولیان از تجربه و همراهی صنوف مختلف نشر اختصاص داده و گفت: «طی چند سال گذشته برخلاف تلاشی که آقای صالحی در دولت دوازدهم برای نقش آفرینی بیشتر صنوف نشر در فعالیت‌های مرتبط با حوزه کتاب، از جمله واردات کاغذ و برپایی نمایشگاه کتاب انجام داد، شاهد حذف حضور صنوف در تصمیم‌گیری‌ها بودیم. خواسته ما اهالی نشر آن است که در تصمیم‌گیری‌ها، دوباره از تجربه صنوف استفاده شود. مسؤلیت‌های حوزه نشر باید به عهده صنوف مختلف گذاشته شود.»

پزشکیان! خدمت می‌کن برای کردگار / با قبول ورد خلقات چه کارا» استاد محمد سپس رو به پزشکیان و وزیر فرهنگ گفت: «ما در مقابل همین عقلی که خداوند به ما داده‌اند، مسئولیم و بیشتر از آن هم مسئول نیستیم. خداوند که عقل کل را به ما نداده است. خداوند خواسته که هر کس در حوزه عقلی که به او داده شده، مسئول باشد. خدا شما را موفّق کند، خیلی مشکل است، می‌فهمم.»

بخشی از این دیدار و با توجه به رخدادهای اخیر پیرامون شیطنتهایی درباره مالکیت ایران بر جزایر سه‌گانه، سیدعباس صالحی به کتاب «میا هو و سر هیچ» نوشته محمدعلی موحد اشاره کرد و آن را یکی از کتاب‌های خوب و مستند در حوزه ادعای مالکیت بر سر جزایر سه‌گانه ایرانی دانست. موحد نیز درباره این کتاب و نحوه شکل‌گیری آن توضیحاتی ارائه کرد و گفت که «میا هو و سر هیچ» در ابتدا قرار بوده نقدی بر کتاب یکی از نویسندگان عرب باشد اما نهایتاً به یک کتاب تبدیل شد. او البته از این فرصت استفاده کرد و چند کتاب دیگر خود را نیز به رئیس جمهور و وزیر فرهنگ هدیه داد و تأکید کرد که اگر دو، سه نفر مانند ایشان کتاب‌ها را بخوانند در مجامع مطرح کنند، کار مهمی انجام شده است.

او در هنگام معرفی یکی دیگر از کتاب‌هایش به نام «خواب آشفته نفت»، به تجربه عملی خود در کار کردن در بازار در دهه ۲۰ اشاره و تأکید کرد که تجربه در ارائه راه حل برای یک موضوع، اهمیت فراوانی دارد. رئیس جمهور نیز در این دیدار، از اینکه توانسته در ابتدای هفته کتاب به دیدار استاد محمدعلی موحد بیاورد ابراز خرسندی کرد. این نویسنده نامدار نیز برای مسعود پزشکیان در «امواج سهمگین این روزها» آرزوی موفقیت کرد. در پایان این دیدار نیز رئیس جمهور با اعضای خانواده استاد موحد عکس یادگاری گرفت.

رئیس جمهور و وزیر فرهنگ میهمانان ویژه استاد محمد علی موحد

آقای پزشکیان خدمت می‌کن برای کردگار!

صبح دومین روز هفته کتاب و کتابخوانی، رئیس جمهور به همراه وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از ساعت ۱۱ صبح میهمان منزل استاد محمدعلی موحد بودند. چند دقیقه‌ای قبل از حضور رئیس جمهور، ابتدا وزیر فرهنگ به کوچه پس کوچه‌های لوازسان و خانه موحد رسیدی و پس از او نیز مقصود فراستخواه، از اساتید جامعه‌شناسی که دوستی دیرینه‌ای با استاد موحد و سیدعباس صالحی دارد خود را به خانه محمدعلی صالحی رساند. در این دیدار، محسن حاجی میرزایی رئیس دفتر رئیس جمهور و نیکنام حسینی پور مدیر روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز حضور داشتند.

پیش از حضور مسعود پزشکیان، موحد و صالحی چند دقیقه‌ای را با یکدیگر به گپ و گفت پرداختند. بسیاری از اهالی قلم، موحد را فردی شوخ‌طبع با ذهنی بسیار آماده توصیف می‌کنند و همین ویژگی او نیز باعث می‌شد که گپ و گفت با وزیر فرهنگ در فضایی کاملاً غیررسمی و دوستانه پیش برود. هرچند دقیقه یک بار، مطالبه‌های کلامی استاد موحد در عین ادب فوق‌العاده ایشان و پاسخ‌های وزیر فرهنگ، باعث می‌شد همه حاضران با صدای بلند بخندند. صالحی در ابتدا

خاطره دیدار سال ۹۷ خود با محمدعلی موحد را یادآوری کرد و گفت که ایشان در آن زمان، روزانه ۱۲ تا ۱۳ ساعت کار می‌کردند. هرچه پا به سن می‌گذارد، دو چیز در او جوان‌تری می‌شود: یکی هوا و هوس‌ها و دیگری آرزوهای دور و دراز.» او بعداً در حضور رئیس جمهور نیز این روایت را مجدداً بازگو کرد.

این نویسنده ادامه داد: «الان خیلی نمی‌توانم کاری انجام بدهم. روزهایی تلاش می‌کنم که یکی، دو ساعت کار کنم اما روزهایی هم نمی‌توانم. بالاخره نیروهای انسان فرکشی می‌کنند.» او هرچند که در همان ابتدا تأکید کرده بود که حافظه‌اش ممکن است گاهی یاری نکند اما پس از نکاتی که بیان می‌کرد، هریار با رجوع به حافظه فوق‌العاده‌اش، اشعاری را از مولانا، احادیثی از پیامبر اکرم (ص) و با خاطراتی از دهه ۳۰ و ۴۰ نقل می‌کرد.

آن طور که درسایات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آمده، وزیر فرهنگ پیش از رسیدن رئیس جمهور به منزل استاد موحد، یادآوری کرد که مسعود پزشکیان تأکید داشته که در هفته کتاب به دیدار استاد موحد بیاید چون خدمات او در همه حوزه‌ها بی‌ظنیر است. موحد ابتدا از